



## HÄLYTYSRYHMÄ

Hälytysryhmä on HVSSY/HEPeKo:n valmiusryhmä, joka on poliisin tai pelastuslaitoksen kutsusta 1-2 tunnin varoitusajalla valmis lähtemään kadonneiden henkilöiden etsintätehtäviin. Hälytysryhmä toimii osana Vapaaehtoista Pelastuspalvelua (Vapepa).

Vapepa on pyyteetöntä, viranomaisia tukevaa, organisoitua kansalaistoimintaa. Helsingissä toimii paikallistoimikuntana Stadivapepa. Vapepaan kuuluu yli 40 organisaatiota, joukossa kaksi koiraliittoa: Suomen Palveluskoiraliitto (SPKL) ja Suomen Pelastuskoiraliitto (SPeKL).

Hälytysryhmä on jaettu kahteen ryhmään hälytyksen tehokkaamman kulun takia. Hälytysryhmän kokouksia järjestetään noin 10 kertaa vuodessa. Hyviin tapoihin kuuluu ilmoittaa, jos ei pääse osallistumaan kokoukseen tai tapahtumiin.

## VAATIMUKSET

Valmiuden turvaamiseksi hälytysryhmään tarvitaan jatkuvasti uusia koiranohjaajia.

Koiranohjaajaksi haluavat hakevat hälytysryhmään apuohjaajaksi. Anomus lähetetään hälytysryhmän johtajalle (Anu Haveri). Toimintaan pääsee mukaan myös ilman koiraa, mikä on hyvä tapa tutustua hälytysryhmän toimintaan. Ns tukiryhmäläiset (=apuohjaajat) toimivat koirapartioissa suunnistajina ja viestiliikenteestä vastaavina ja voivat osallistua hälytysryhmän harjoituksiin sekä koulutusjärjestelmän mukaisiin koulutuksiin.

Koiranohjaajan pätevyys tarkoittaa sitä että sekä koiralla että ohjaajalla on riittävät valmiudet todellisiin etsintätehtäviin. Kun koirakko on saavuttanut vaaditun pätevyyden ja osoittanut käytännön osaamisen sisäisessä testissä ja hälytysryhmän harjoituksissa, hälytysryhmän kokouksessa päätetään nostosta koiranohjaajaksi.

Koiran pätevyys osoitetaan pelastuskoirakokeissa. Koiralla tulee olla suoritettuna vähintään kaksi lajia seuraavista:

-haku: PEHA / HK3 / EK3 / IPOR haku A tai B

-jälki: PEJÄ, JK3 / IPOR jälki A tai B

-raunio: PERA A tai B, IPOR raunio A tai B

Kokeet ovat voimassa kaksi vuotta.

Ohjaajalla tulee olla suoritettuna vähintään SPKL:n Etsintäkurssi 1, SPR:n EA1 ja mielellään SPEK:n Pelastustoimen perusteet / VSS-peruskurssi.

Hälytysryhmässä toimivan ohjaajan tulee hakeutua jatko- ja täydennyskoulutuksiin. Koulutuksiin kuuluvat muun muassa SPR:n henkinen tuki, viestikurssi, vapepan kurssit kuten GPS-kurssi sekä hälytysryhmän sisäiset koulutukset. Näiden lisäksi hälytysryhmäläiset pääsevät valtakunnallisille kursseille pelastusopistolle (PEO).



Pelastuskoiran rotu on samantekevä, kunhan se sopii tehtävään fyysisiltä ja psyykkisiltä ominaisuuksiltaan.

## HÄLYTYKSET

Hälytykset voivat tulla mihin vuorokauden aikaan tahansa. Toiminta on vapaaehtoista, eikä siitä makseta palkkaa. Työajalla tapahtuvaan hälytykseen lähteminen on sovittava itse työnantajan kanssa. Jos viranomainen määrää, silloin täytyy lähteä. Käytännössä tällainen voisi olla mahdollista suuronnettomuuksissa.

Pelastustoiminnassa ohjaajan täytyy osata työskennellä tiimissä, tarvitaan aitoa halua auttaa ihmisiä. Emme ole etsintäpaikalla yksin, vaan osa organisaatiota. Muita ryhmiä arvostetaan samoin kuin itseämme.

Toiminta viranomaisten kanssa edellyttää organisoitua rakennetta. PEKO-toimintaan ja koko vapepa-järjestelmään liittyy kurinalaisuus, joka ei ole ihmisten kiusaamista vaan kokonaisuuden toimivuuden kannalta tärkeää. Ryhmänjohtajan määräyksiä kuunnellaan, omin päin sooloilu on ehdottomasti kielletty. Johdon määräyksestä koiraporukkaa voidaan sijoittaa myös muihin tehtäviin, esim. ketjut, autopartiointi, mikä kulloinkin etsinnän kannalta on tärkeintä. Siksi on tärkeää hallita ainakin perusteet näistäkin tehtävistä.

Helsingissä etsintäolosuhteet poikkeavat osittain muun maan tilanteesta. ”Puhtaita” alueita on harvemmin, joten jäljestäminen ei useinkaan onnistu. Suurin osa etsinnöistä on taajamaetsintää haku/partiointi –periaatteella, jolloin etsintä voi kattaa talojen pihoja, kerrostaloalueita, puistoja jne eli alueita, missä on muita liikkujiä kuten lenkkeilijöitä, koiran ulkoiluttajia, pyöräilijöitä jne. Kannattaa harjoitella rakennusetsintää sekä etsintää koira kytkettynä.

Jos ja kun Helsingin hälytysryhmän koiria pyydetään ympäristökuntiin, toimimme kulloisenkin alueen koirajohdon alaisuudessa.

Täytyy tuntea omat rajansa ja osata sanoa ei, jos ei ole etsintäkunnossa esim. väsymyksen, sairauden tai alkoholin takia. Auttajasta ei saa tulla etsintätilanteessa autettavaa!

Usein etsintä jää tuloksettomaksi. Joskus etsinnöissä voi tulla vastaan ikäviä tilanteita, kuten menehtynyt etsittävä, surevat omaiset jne. Näihin tilanteisiin kannattaa varautua ja muistaa, että kriisitilanteessa apua on tarjolla myös jälkikäteen. Jos etsinnän jälkeen olo tuntuu pahalta, kannattaa kääntyä ryhmänjohtajan puoleen mahdollisimman pian.

Olisi suotavaa, että jokaisen etsinnän jälkeen paikalla olleet pitäisivät keskenään purkutilaisuuden.



## **HARJOITTELU**

Kokeet ja kurssit eivät tee koirasta ja ohjaajasta valmista työparia, vaan käytännön etsintätilanteita ja -taktiikkaa tulee harjoitella säännöllisesti. Lopullisen valinnan siitä, ketkä ovat valmiita käytännön etsintätehtäviin, tekevät hälytysryhmän ryhmänjohtajat.

Hälytysryhmäharjoituksissa ei koira välttämättä varsinaisesti kouluteta, tärkeänä harjoituksen aiheena on koiran käyttötaktiikan opettelu ja harjoittelu, sekä ohjaajan koulutus. Koiran peruskoulutus hankitaan raunioharjoituksissa, hakukoulutuksissa, hälytysryhmän sisäisissä koirankoulutuksissa sekä PK-koulutuksissa.

Hälytysryhmän harjoituksia järjestetään kuukausittain. Lisäksi joka viikko pyörii hälytreeniryhmä. Ole aktiivinen. Jos haluat lisää harjoituksia, ole valmis myös järjestämään niitä itse.

Yhteistreenejä järjestetään ympäröivien kaupunkien kanssa (Espoo, Vantaa, Porvoo). Näihin saavat osallistua hälytasoiset koirat sekä apuohjaajat.

## **Kansainvälinen toiminta / FRF-joukot**

Pelastuskoirat on otettu mukaan pelastusalan ammattilaisista koostuvan Suomen kansainvälisen pelastusryhmän koulutukseen. Koulutukseen valittavilta koirakoilta vaaditaan kansallisen viranomaishälytystason lisäksi kokemusta kansallisesta hälytystoiminnasta ja riittävä fyysinen ja psyykinen kunto. Hälytyslistalle pääsemiseksi on osallistuttava FRF-koulutukseen ja saatava sekä työnantajan että perheen suostumus. Lisäksi on läpäistävä tasotesti ja raunio-B-koe vuosittain.

Koulutukseen voi hakeutua toimittamalla hakemuksen hälytysryhmän puolella oman alueen yhteyshenkilölle. Yhteistyöryhmä käsittelee sille saapuneet hakemukset seuraavassa kokouksessaan. YT-ryhmässä Helsinkiä edustavat Markku Suominen ja Anu Haveri. Hakuohjeet ja lisäinfo heiltä.

## **LOPUKSI**

Hälytysryhmä olemme me. Mieti, miksi olet mukana tässä toiminnassa. Varaudu erilaisiin tilanteisiin. Valmistaudu henkisesti kohtaamaan etsittävä mahdollisesti menehtyneenä.

Pelastuskoiratoiminta ei ole kilpailua siitä, kenellä on paras koira tai kuka löytää kadonneen. Hälytyksissä tärkeä tieto viranomaisille on myös se, että tarkastettu alue on tyhjä.

Me emme ole hälytyksissä yksin vaan mukana organisaatiossa. Ollaan asiallisia.

Vaikka kyse on vakavasta asiasta, harjoittelun ei tarvitse olla vakavaa!

Tervetuloa mukaan!



## KURSSEJA

### Etsintäkurssi 1 / SPKL tai VAPEPA

- ei esitietovaatimuksia
- antaa jokaisen vapaaehtoisen tarvitsemat perustiedot etsintään osallistumiseksi

### Etsintäkurssi 2 / SPKL

- esitietovaatimuksena etsintäkurssi 1, koiralla yksi laji (haku, jälki tai rauniot)
- antaa käytännön perustietoja ja -taitoja koiran käytöstä etsinnöissä

### EA1 / SPR

- ei esitietovaatimuksia
- ensiavun peruskurssi (16 h)
- voimassa 3 vuotta

### EA2 /SPR

- esitietovaatimuksena EA1
- ensiavun jatkokurssi (16 h)
- voimassa 3 vuotta

### Pelastustoiminnan perusteet / VSS-peruskurssi SPEK

- ei esitietovaatimuksia
- antaa perustiedot pelastustoiminnasta ja väestösuojelusta sekä pelastuskoiraryhmän pelastusorganisaatiosta

### Henkisen tuen kurssi / SPR

- ei esitietovaatimuksia
- erittäin suositeltava kurssi!

### Viestikurssi / SPR

- ei esitietovaatimuksia

### Pelastuskoiraryhmänjohtajakurssi / SPKL

- esitietovaatimuksena etsintäkurssit 1 ja 2, koiralla kaksi lajia

### Pelastuskoiraohjaajan peruskurssi / PEOI

- koiralla yksi laji
- 5 päivän koulutus pelastusopistolla Kuopiossa, ns pakollista koulutusta

### Pelastuskoiraryhmien valmiuskurssi / PEOII

- esitietovaatimuksena pelastuskoiraryhmien jatko- ja täydennyskoulutus ja koiralla kaksi lajia
- 5 päivän koulutus pelastusopistolla Kuopiossa, ns pakollista koulutusta

### Suunnistus

- omia kursseja tai suunnistusliitto tms
- jokainen voi harjoitella itsenäisesti: [www.suunnistavauusimaa.fi/kunto/kalenteri/](http://www.suunnistavauusimaa.fi/kunto/kalenteri/)
- harjoittele myös yöllä



-suunnistajalla vastuu etsintätilanteessa, että etsittävä alue on käyty läpi suunnitelman mukaan

## Hälytysryhmäläiset/lokakuu 2009

Hälytysryhmän johtaja: Anu Haveri

Hälyttäjät:

1. Anu Haveri
2. Satu Syvänperä
3. Markku A. Savolainen

Ohjaaja	koira	voimassaolevat tulokset
<b>Koirakot</b>		
Sam Widlund	esvu Papu	haku, jälki ja rauniot
Anne Holm	rwn Ronja	jälki, haku ja rauniot
Majka Borgström	ponu Miklos	haku ja rauniot
Virpi Nieminen	knn Rinna	haku ja rauniot
Heli Herna	lru Toto	haku ja rauniot
Anu Ylimaa	slku Lunta	haku ja rauniot
Sonja Bärlund	lru Roni	haku ja rauniot
Satu Syvänperä	nsnn Jippo	haku ja rauniot
	bcn Metku	jälki ja rauniot
Markku A. Savolainen	dogon Caro	jälki ja rauniot
Marika Westman	xn Rauha	haku ja rauniot
Linda Korenius	xu Jeppe	haku ja rauniot
Fiia Berghem	xu Felix	haku ja rauniot
Nina Hanikka (virkavapaa)	slkn Riikka	haku ja rauniot
<b>Apuohjaajat</b>		
Anni Rytönen	ssn Boogie	haku ja rauniot
Virve Lipsanen	pvu Rio	haku ja rauniot
Susanna Saalasti	ssn Hanna	rauniot
Anu Haveri		
Markku Suominen		
Jukka Lehtiranta		
Osmo Pelkonen		
Lauri Ikäheimonen		
Kirsi Myöhänen		
Mauri Hankonen		
Kaarina Hankonen		

Lisätietoja

Anu Haveri

anu.haveri(at)iki.fi



Helsingin Väestönsuojeluyhdistys r.y.  
HEPeKo/HÄLYTYSRYHMÄ

Infopaketti  
2009

0405418486